

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱՄՆՈՒՄ 1995 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՊՐԻԼ 3-8 ԳՈՒՄԱՐՎԵԼԻՐ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

ՆՊԱՏԱԿ՝

Ժողովավարական գործընթացի մասին Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը բեխադրում է, որ հետևյալ ժողովավարական օրենքները ընդունվեին Ազգային եկեղեցական ժողովի կողմից:

**ՍՏՈՒԳԻԶ/ՔՎԵԱԽՈՒՋ
ՀԱՆՁՆԱԽՈՒՄՐ՝**

Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը առաջարկում է յոթը անձներից բաղկացած Ստուգիչ/Քվեախույզ Հանձնախումբ. յոթից մեկը ծառայում է որպես Հանձնախմբի ատենապետ: Հանձնախմբի անդամները նշանակվում են աշխարհագրական տարրեր շրջաններից՝ երկու հոգի Հայաստանից՝ Ասողիկ Եպիսկոպոս Արիստակեսյան և Աշոտ Ոսկանյան, մեկական հոգի Ռուսաստանի տարածքից՝ Եզնիկ Մ. Վարդապետ Պետրոսյան, Ամերիկյան զույգ ցամաքամասերից՝ Հովնան Արքեպիսկոպոս Տերտերյան և Հակոբ Եպիսկոպոս Գըլըջյան, Միշին և Մայրագույն Արևելից՝ Ադան Արքեպիսկոպոս Բալիոզյան, և Եվրոպայից՝ Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս Գրիգորյան:

**ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ՝**

Ազգային եկեղեցական ժողովից առաջ յուրաքանչյուր պատգամավոր պարտավոր է արձանագրվել Ստուգիչ Հանձնախմբի մոտ և ստանալ կրծքանշան /կամ կրծքածապավեն/:

ՆԱԽԱԳԱՀ՝

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսական Տեղապահը նախագահում է Ազգային եկեղեցական ժողովին՝ մինչև կաթողիկոսի ընտրությունը: Նորընտիր Կաթողիկոսը ստանձնում է նախագահությունը և ազատ է արձակում ժողովը: Նախագահը կատարում է Ազգային եկեղեցական ժողովի բացումը:

ԱՌԺԱՄՅԱ՝

Մինչև Դիվանի ընտրությունը, Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի Ատենապետը և Ատենադպիրը ծառայում են որպես Առժամյա Դիվան Ազգային եկեղեցական ժողովին՝ յուրաքանչյուրը իր պաշտոնի սահմաններում:

ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ՝

Ազգային եկեղեցական ժողովի պատգամավոր են՝
ա) Հայաստանյայց եկեղեցու բոլոր Արքեպիսկոպոսներն

ու Եպիսկոպոսները, որոնք անդամ են Մայր Աթոռի Միաբանության,

- բ) Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի աշխարհական անդամները,
- գ) Նվիրապետական Աթոռների կողմից նշանակված պատգամավորները,
- դ) Յուրաքանչյուր բեմի կողմից ընտրված պատգամավորները:

ՔՎՈՐՈՒՄ Ազգային եկեղեցական ժողով գումարելու համար՝ լուրջ պատգամավորների կեսից մեկ ավելի ներկայությունը կազմում է ֆվորում:

ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ Որոշումները ընդունվում են ներկա գտնվող պատգամավորների մեծամասնության ձայնով և ֆվեարկությամբ:

ՔՎԵԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ Ներկա գտնվող պատգամավորները միայն կարող են ֆվե տալ: Յուրաքանչյուր պատգամավոր ունի միայն մեկ ձայնի իրավունք: Անձնավոխանորդի միջոցով չի կարելի ֆվեարկել պատգամավորին արձանագրելուց հետո: Անձնավոխանորդը չի արտոնվում ժողովին ներկա գտնվել: Ընտրությանց պարագային ֆվեարկությունը կատարվում է գրավոր: Որոշումների և այլ հարցերի պարագային ֆվեարկությունը կարելի է կատարել ձեռք բարձրացնելով:

ԴԻՎԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը ներկայացնում է երկուական անուններից բաղկացած ընտրական ֆվեարքեր Ատենապետի, Փոխ-Ատենապետի, Ատենադպրի և Փոխ-Ատենադպրի պաշտոնների համար: Ժողովից առաջարկված անուններ ևս կարելի է ավելացնել ցանկի վրա՝ մեծամասնության ձայնով: Այս գործընթացի միջոցին ֆնեարկում տեղի չի ունենա:

ՔՎԵԱԹՈՒՂԹ Քվեարգրերի վրա անունները պետք է գրվեն երեք այբուբեններով՝ հայերեն, լատիներեն և ռուսերեն: Դիվանի ընտրության համար ստուգիչ Հանձնախումբը պատգամավորներին ֆվեարքերի բաժանելուց հետո, հրավիրում է նրանց մեկ առ մեկ, որպեսզի յուրաքանչյուրը

տա իր ֆվե:

Քվեարգրի վրա հստակ պետք է նշվի, որ քանի անձի ֆվե պիտի տրվի: Այն ֆվեները, որ տրված հրահանգներին չեն համապատասխանում, անվավեր են համարվում:

ՔՎԵՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ Ստուգիչ Հանձնախումբը հաշվում է ֆվեները, որոնց արդյունքները հայտնում է նախագահին, որը իր հերթին հաղորդում է այդ տեղեկությունը Առժամյա Ատենապետին՝ հրապարակորեն հայտարարելու համար:

Դիվանի ընտրությունից հետո՝ նախագահը հրավիրում է նորընտիր դիվանի կազմը, որ իր տեղը գրավի:

ՕՐԱԿԱՐԳ Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը պատրաստում է Ազգային եկեղեցական ժողովի օրակարգը և ներկայացնում է այն ժողովին որպեսզի ընդունվի: Պատգամավորը իրավունք ունի օրակարգում նոր առաջարկություններ անելու:

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ԽՐՀՐԳԱՏՈՒՆԵՐ Ատենապետը Դիվանի հետ խորհրդակցարար նշանակում է երեք անձի, որ օրինական հարցերի վերաբերյալ խորհուրդ տան իրեն:

ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԽՈՒՄ Ատենապետը Դիվանի հետ խորհրդակցարար նշանակում է մի Հանձնախումբ, որ հսկի կարգապահությունը:

ԳՆԱՀԱՏԱՆՔԻ ՀԱՆՁՆԱԽՈՒՄ Ատենապետը Դիվանի հետ խորհրդակցարար նշանակում է Գնահատանքի Հանձնախումբ:

ԿԱՐԳ ՈՒ ԿԱՆՈՆ Պառլամենտական գործընթացի կարգ ու կանոնները գործադրվում են հետևյալ կերպ՝
ա) Պատգամավորները խոսք են ստանում այն ժամանակ երբ Ատենապետը խոսելու իրավունք է տալիս իրենց:

բ) Ելույթի համար ամեն մի պատգամավորին տրվում է 1-3 րոպե, իսկ հայտարարության համար միայն 1,5 րոպե:

գ) Պատգամավորներին տվյալ հարցի համար

արտահայտվելու միայն մեկ անգամ է պատեհուբյուն արվում:

դ) Խոսողները իրենց խոսքը ուղղում են միայն Ատենապետին և չեն վիճարանում կամ խոսակցում այլ պատգամավորների հետ:

ե) Պատշան ձևով և լեզվով պիտի լինի խոսակցությունը:

զ) Հարցերի բավարար ֆենարկումից հետո՝ Ատենապետը կարող է վիճարանության համար որոշ ժամանակ սահմանել:

ա) Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը ներկայացնում է ցանկը երեխ Նվիրապետական Աբուների Գահակալների և Մայր Աթոռի միարանության անդամ բոլոր Արևայակալոսների և Եպիսկոպոսների՝ որպես կարողիկոսի ընտրության թեկնածուներ:

բ) Կարողիկոսի ընտրության ֆվեաթղթերի վրա անունները տեխ է գրվեն երեխ այրուրեններով՝ հայերեն, լատիներեն և ռուսերեն: Ստուգիչ Հանձնախումբը պատգամավորներին հրավիրում է մեկ առ մեկ: Յուրաքանչյուր պատգամավոր իր անունը ստորագրելուց հետո արձանագրության տամարի մե՛ջ ստանում է ֆվեաթերը: Ամեն մի ֆվեաթերը նախան պատգամավորին տրվելը պետ է կնֆվի Ստուգիչ Հանձնախմբի Ատենապետի կողմից և ստորագրվի Հանձնախմբի այլ երկու անդամների կողմից: Պատգամավորը կնֆված և ստորագրված ֆվեաթուղթը ստանալուց հետո, պատեհուբյուն ունի իր ֆվեն արձանագրելու և այն ֆվեատուփի մեջ նետելու:

գ) Առաջին ֆվեարկուբյամբ ընտրվում են երեխ թեկնածուներ, որոնց անունները պիտի երևան ֆվեարկերի վրա: Պատգամավորները պարտավոր են ֆվեարկել միայն մեկ անձի և բարձրագույն ֆվե ստացող երեխ անձերը նկատվում են թեկնածուներ, որոնց անունները պիտի երևան պաշտոնական ֆվեաթերի վրա:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ՝

դ) Երկրորդ ֆվեարկուբյամբ ընտրվում է Կարողիկոսը եռանուն ցանկից: Պատգամավորները պարտավոր են ֆվեարկել մեկ անձի միայն:

ե) Նա, ով կստանա ֆվի մեծամասնությունը, կնտրվնի Կարողիկոս:

զ) Երե թեկնածուներից որևէ մեկը չի ստանում ֆվեի մեծամասնությունը, երկրորդ ֆվեաթեր է պատրաստվում, հանելով նվազագույն ֆվե ստացողի անունը:

ԱՐՁԱԿՈՒՄ՝

Ընտրյալ Կարողիկոսը ստանձնում է նախագահությունը ժողովի և արձակում է այն:

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆ
ԱԶԴԱՅԻՆ-ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ
ԺՈՂՈՎ՝

Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը Ազգային-եկեղեցական ժողովին մի որոշում է ներկայացնում՝ հանձնարարելու նոր Կարողիկոսին իննսուն օրվա ընթացքում ճշանակի Սահմանադրական մի Հանձնաժողով՝ սահմանադրության նախագիծ կազմելու և դիտողությունների համար շրջանառության մեջ դնելու այն և երկու տարվա ընթացքում Ազգային-եկեղեցական մի նոր ժողով գումարելու, որի միակ նպատակը պետ է լինի ֆնեկ հիշյալ սահմանադրության նախագիծը:

ԳԵՐԱԳՈՒԹՆ ՀՈԳԵՎՈՐ
ԽՈՐՀՈՒՐԴ՝

Ազգային-եկեղեցական ժողովը առաջարկում է նորընտիր Կարողիկոսին՝ որպեսզի ճշանակի Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամներին մինչև Սահմանադրության ընդունումը: